

full dominical

Església de Menorca

Número 2067 - Any XLI - 13 març 2022

“L’oració, la caritat i el dejuni no són medicines només per a nosaltres, sinó per a tots: de fet, poden canviar la història, perquè són les principals vies que permeten a Déu intervenir a les nostres vides i a la vida del món. Són les armes de l’esperit.”

(Papa Francesc)

GRÀCIES!

Benvolguts fidels de Menorca:

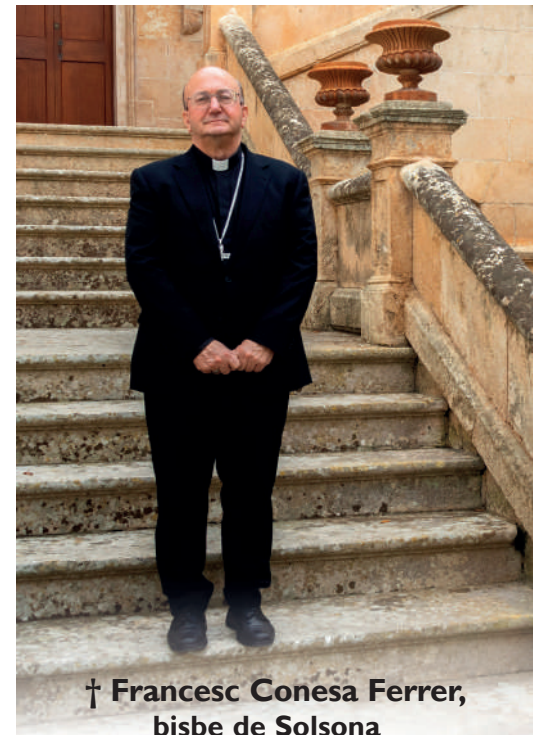
Quan llegireu aquest missatge ja hauré començat el meu ministeri com a pastor de l'Església de Solsona. Desitjo que aquest darrer escrit sigui de gratitud. Sobretot vull donar gràcies a Déu, perquè em va concedir el privilegi de ser el vostre bisbe durant cinc anys. Fiat en la seva paraula, vaig abandonar la meua Elx natal per venir a Menorca. Ho vaig fer carregat de pors, perquè era molt conscient de les meves limitacions, però entre vosaltres vaig trobar una acollida cordial, una paciència gran i un bon esperit de col·laboració. Per mi serà un record inesborrable l'ordenació episcopal, rebuda el 7 de gener de 2017 en l'Església Catedral. Va ser un dia de goig immens, on vaig sentir la força de l'Esperit de Déu, que em transformava per convertir-me en el vostre pastor. Així, amb la vostra ajuda i amb la força de l'Esperit rebut a l'ordenació, vaig afrontar els anys de ministeri entre vosaltres.

He de donar-vos les gràcies també a tots vosaltres. He de començar pels sacerdots, perquè units a mi hem format un sol presbiteri. Agraesc la feina, la col·laboració i el seu testimoni. M'he sentit a prop de cadascun d'ells i he sentit també la seva estima i afecte. Valor molt la feina dels diaques permanents, que són un gran do per a l'Església de

Menorca. Ells hi contribueixen des de la seva vocació i missió particular a la vida de la nostra Església. Les dimensions de la nostra Diòcesi m'han permès un tracte cordial i estret amb els religiosos. Són una riquesa els tres monestirs de vida contemplativa que té Menorca, així com el treball desinteressat que realitzen els religiosos i les religioses a les escoles, ajudant les parròquies, en l'acció social i en tota l'obra evangelitzadora. Un lloc especial ocupa el laïcat, a les mans del qual hi ha el futur de l'evangelització. De manera particular vull donar les gràcies a tots els laics que van acceptar col·laborar en la pastoral diocesana posant-se al capdavant d'un secretariat diocesà o formant part dels diferents consells i organismes de la Diòcesi. Valor moltíssim la seva generositat i el temps que dediquen a la Diòcesi. També hi tenc presents els laics que treballen en els moviments apostòlics, a les associacions d'apostolat i al món de les confraries i germandats. El laïcat associat és una riquesa i fa un gran bé a la nostra Església; per això crec que val la pena encoratjar-ho i impulsar-ho.

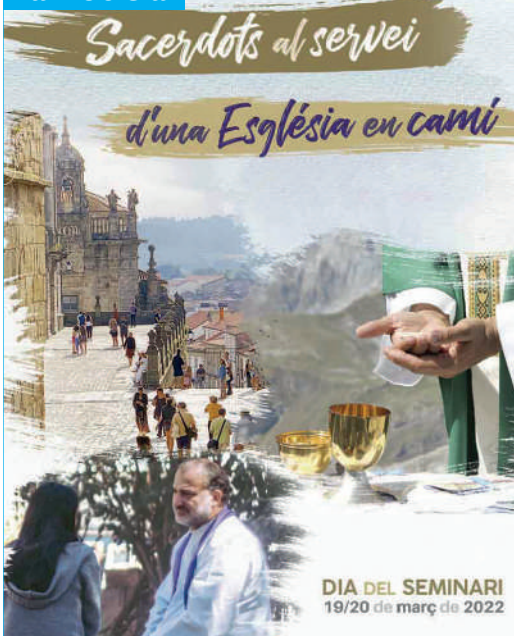
Amb Sant Pau puc dir: quan prec per vosaltres ho faig ple de joia i gratitud, pensant en tot el que heu contribuït a la causa de l'Evangelí. “Déu és testimoni de com us enyoro, a tots vosaltres, per l'amor entranyable

que us té Jesucrist” (Fil 1, 8). Amb la meua marxa deix pendants alguns projectes, il·lusions i esperances. Els pos tots en mans de Déu, confiant que Ell us ajudarà a dur a terme aquells que siguin convenients per a la nostra Església. Amb Pau puc dir: “Estic segur d'una cosa: Déu, que ha començat un bon treball en vosaltres, acabarà de dur-lo a terme fins al dia de Jesucrist” (Fil 1,6).

† Francesc Conesa Ferrer,
bisbe de Solsona

la notícia

Caminant cap al diàleg

Aquests darrers mesos s'han anat repetint paraules com “sinodalitat”, “diàleg”... una Església que necessàriament s'obre a tots en un diàleg creient, des de la Paraula i la Tradició, per anar fent camí cap a Déu. Feim venir aquí el lema del Dia del Seminari d'enguany: **“Sacerdots al servei d'una Església en camí”**.

La vocació a la qual intentam respondre amb la nostra vida és un servei a l'Església, Cos de batejats. Així, idò, com expressa Pere en la seva primera carta, som enviats a “seguir les petjades” (1Pe 2,21b) de Jesús i, per tant, a perseverar cap a la vocació al ministeri sacerdotal per apropar els homes i les dones del nostre temps a

Déu. Per això, l'escolta i el diàleg amb ells ens ajuda a obrir-nos a la realitat actual i saber esbrinar en els signes dels temps la missió que ens encomana Déu.

El diàleg ens demana un fort discerniment d'allò que ve de Déu, no predicar-nos a nosaltres mateixos i ser conscients que tots anam fent camí com una sola Església. De res serviria un pastor que no coneix les seves ovelles o unes ovelles que no confien en el seu pastor; estariem molt enfora del Bon Pastor. No se'ns demana res més: servir a l'Església de Jesucrist, que avança a través del temps cap al Regne de Déu.

Seminaristes de Menorca

Diumenge II de Quaresma

Lectura del llibre del Gènesi 15, 5-12.17-18

En aquells dies, Déu va fer sortir fora Abram i li digué: -"Mira el cel i posa't a comptar les estrelles, a veure si les pots comptar; doncs, així serà la teva descendència." Abram cregué en el Senyor i el Senyor ho tingué en compte per donar-li una justa recompensa. Després li digué: -"Jo som el Senyor que t'he fet sortir d'Ur dels caldeus per donar-te aquest país; serà el teu heretatge." Abram preguntà: -"¿Quina garantia me'n donau, Senyor?" Ell respongué: "Duu'm una vaca, una cabra i un moltó de tres anys, una tórtora i un colomí." Li dugué tots aquests animals, els partí per la mitat i posà cada mitat enfront de l'altra, però no va partir els ocells. Uns ocellots de presa es volien tirar damunt els cossos morts, però Abram els allunyava. Quan el sol s'anava a pondre, Abram caigué en un son profund i s'apoderà d'ell un gran terror, com una fosca. Després de la posta, quan ja s'havia fet fosc, va veure un forn fumejant, una torxa encesa, que passava enmig dels animals partits. Aquell dia el Senyor va fer amb Abram una aliança i es comprometé en aquests termes: "Don aquest país a la teva descendència, des del torrent d'Egipte fins al gran riu, el riu Eufrat."

Salm Responsorial 26

R: **El Senyor m'il.lumina i em salva.**

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis

3, 17—4,1

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc

9, 28b-36

En aquell temps, Jesús prengué Pere, Joan i Jaume i pujà a la muntanya a pregar. Mentre pregava, es trasmutà l'aspecte de la seva cara i el seu vestit es tornà blanc i espirejant. Llavors dos homes es posaren a conversar amb ell. Eren Moisès i Elies, que es varen aparèixer gloriosos, i parlaven del traspass d'ell, que s'havia d'acomplir a Jerusalem. Pere i els seus companys estaven adormits profundament, però quan es desvetlaren, varen veure la glòria de Jesús i els dos homes que eren amb ell. Quan aquests anaven a separar-se de Jesús, Pere li digué: -"Mestre, que hi estam de bé, aquí dalt! Facem-hi tres cabanes, una per a vós, una per a Moisès i una altra per a Elies." Parlava sense sebre què es deia. Mentre parlava es formà un núvol i els cobrí. Ells s'esglaiaren en veure que entraven dins el núvol. Llavors des del núvol una veu digué: -"Aquest és el meu Fill, el meu elegit; escoltau-lo." Totd'una que la veu hagué parlat, es varen trobar amb Jesús tot sol. Ells guardaren el secret, i aquells dies no contaren a ningú res d'allò que havien vist.

Lectura del libro del Gènesis

15, 5-12. 17-18

Salmo responsorial 26

R: **El Señor es mi luz y mi salvación.**

Lectura de la carta del apòstol

san Pablo a los Filipenses 3, 17—4, 1

Hermanos, sed imitadores míos y fijaos en los que andan según el modelo que tenéis en nosotros. Porque -como os decía muchas veces, y ahora lo repito con lágrimas en los ojos- hay muchos que andan como enemigos de la cruz de Cristo: su paradero es la perdición; su Dios, el vientre; su gloria, sus vergüenzas; sólo aspiran a cosas terrenas. Nosotros, en cambio, somos ciudadanos del cielo, de donde aguardamos un Salvador: el Señor Jesucristo. Él transformará nuestro cuerpo humilde, según el modelo de su cuerpo glorioso, con esa energía que posee para sometérsele todo. Así, pues, hermanos míos queridos y añorados, mi alegría y mi corona, manteneos así, en el Señor, queridos.

Lectura del santo evangelio

según san Lucas

9, 28b-36

En aquel tiempo, tomó Jesús a Pedro, a Juan y a Santiago y subió a lo alto del monte para orar. Y, mientras oraba, el aspecto de su rostro cambió y sus vestidos brillaban de resplandor. De repente, dos hombres conversaban con él: eran Moisés y Elías, que, apareciendo con gloria, hablaban de su éxodo, que iba a consumar en Jerusalén. Pedro y sus compañeros se caían de sueño, pero se espabilaron y vieron su gloria y a los dos hombres que estaban con él. Mientras éstos se alejaban, dijo Pedro a Jesús: «Maestro ¿qué bueno es que estemos aquí! Haremos tres tiendas: una para ti, otra para Moisés y otra para Elías». No sabía lo que decía. Todavía estaba diciendo esto, cuando llegó una nube que los cubrió con su sombra. Se llenaron de temor al entrar en la nube. Y una voz desde la nube decía: «Este es mi Hijo, el Elegido, escuchadlo». Después de oírse la voz, se encontró Jesús solo. Ellos guardaron silencio y, por aquellos días, no contaron a nadie nada de lo que habían visto.

El Pare confirma l'opció de Jesús: "Escolteu-lo"

Jesús, després d'haver anunciat per primera vegada la seva passió, mort i resurrecció als seus deixebles -desconcertant i totalment incomprendible per a ells-, puja a la muntanya a pregar i se'n duu els tres deixebles més íntims: Pere, Joan i Jaume, que l'acompanyaran als moments forts de la seva revelació perquè fossin, després, els pilars de la seva Església.

Mentre són a la muntanya Jesús prega intensament i, en aquell moment, en acollir la presència del seu Pare, es produeix el canvi d'aspecte del seu rostre. Els deixebles que són amb ell entreveuen la seva identitat divina, que ja coneixien (el Fill de Déu s'ha fet un com nosaltres), però ara la contemplen i la viuen de forma directa. Al mateix temps apareixen Moisès i Elies, representants de la Llei i els Profetes respectivament, símbols de tot l'Antic Testament, i parlen amb ell de tot el que li succeirà a Jerusalem, perquè Jesús és la promesa de Déu per dur a compliment la salvació de la humanitat. Jesús transfigurat anticipa la glòria de la seva resurrecció i aquest fet dona ànims i força als tres deixebles per "pair" la mort perquè intueixen que anirà unida a la glòria de la Pasqua.

L'actitud dels deixebles posa de manifest una certa confusió, de primer moment "la son els vencia, però es van desvetllar i van veure la glòria de Jesús" i, llavors, s'hi senten tan bé que Pere proposa fer tres cabanes per a quedar-s'hi, però açò no és possible, "no sabia què deia". A nosaltres, quan vivim moments d'intensa pregària o fem exercicis espirituals també ens costa "baixar de la muntanya" però aquest temps de claredat i de llum ha de servir per renovar forces i seguir lluitant enmig de la nostra vida quotidiana. L'escena culmina amb un núvol que indica la presència de Déu, i una veu que afirma: "Aquest és el meu Fill, el meu elegit"; i els mana: "escolteu-lo". Aquesta ha de ser l'actitud de tot deixeble: escoltar la seva paraula i interioritzar-la al fons del nostre cor.

Teresa Jansà

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

Salms de la 2ª Setmana

DI. 14, Fèria: Dn 9, 4b-10 / Sal 78 / Lc 6, 36-38.

Dt. 15, Fèria: Is 1, 10. 16-20 / Sal 49 / Mt 23, 1-12.

Dc. 16, Fèria: Jr 18, 18-20 / Sal 30 / Mt 20, 17-28.

Dj. 17, Fèria (LV aniversari de la mort del bisbe Bartomeu Pascual Marroig): Jr 17, 5-10 / Sal 1 / Lc 16, 19-31.

Dv. 18, Fèria: Gn 37, 3-4. 12-13a. 17b-28 / Sal 104 / Mt 21, 33-43. 45-46.

Ds. 19, Sant Josep, espòs de la Verge Maria (S): 2S 7, 4-5a. 12-14a. 16 / Sal 88 / Rm 4, 13. 16-18. 22 / Mt 1, 16. 18-21. 24a o bé: Lc 2, 41-51a.

Dg. 20, III de Quaresma: Ex 3, 1-8a. 10. 13-15 / Sal 102 / IC 10, 1-6. 10-12 / Lc 13, 1-9.

sínode dels bisbes

Les paraules clau: Participació

El Sínode és una crida a la participació de tots els que pertanyen al Poble de Déu –laics i laïques, consagrats i consagrades, ordenats- perquè es comprometin en l'exercici d'escolta profunda i respectuosa dels demés.

Aquesta actitud crea un espai per a escoltar junts l'Esperit Sant i guia les nostres aspiracions en benefici de l'Església. La participació es basa en que tots els fidels estan qualificats i cridats a servir-se uns als altres a través dels dons que cadascú ha rebut de l'Esperit Sant. En una Església sinodal, tota la

comunitat, en la rica i lliure diversitat dels seus membres, està cridada a pregar, escoltar, analitzar, dialogar, discernir i aconsellar per a prendre decisions pastorals que corresponguin el màxim possible a la voluntat de Déu.

Hem de fer esforços per a integrar en aquesta participació els que generalment queden als marges o queden –o se senten- exclosos de les nostres convocatòries. Infants i joves, migrants, ancians, pobres, malalts han de ser especialment atesos i cridats a participar en aquest Sínode i en tota la vida de l'Església.

Als organismes consultius que existeixen en les nostres comunitats –consells parroquials, diocesà, presbiteral- se'ls demana de manera particular la seva aportació, des de la seva experiència sinodal. També a altres realitats eclesials –moviments, associacions, confraries i germandats- poden fer les seves aportacions. Qui vulgui compartir la seva reflexió a títol personal, també ho pot fer. S'ha habilitat una adreça de correu electrònic: sinode@bisbatdenorca.org

la comunicació digital de l'Església (10)

Pàgines web d'informació eclesial mundial

Moltes vegades ens arriben informacions de l'Església a nivell mundial i ens quedam molt tranquils, no tenim l'acudit de comprovar la veracitat de la informació. Hauríem de tenir capacitat per anar a les pàgines oficials i comprovar la veracitat del que es diu.

La primera i principal pàgina, que és l'oficial del Vaticà és: <https://www.vatican.va>. En aquesta pàgina hi trobam tot el que el Papa escriu o diu. També hi podem trobar-hi tots els documents.

Si volem informació gràfica, en vídeos, fins i tot en directe, del que el Sant Pare fa i diu, podem tenir l'aplicació de mòbil: **vatican new**. Aquesta aplicació és pot descarregar i obtenir la informació en temps real.

Podrem visitar la pagina web: <https://es.zenit.org/> que, per subscripció, envi en diàriament un butlletí d'informació de l'església universal, amb uns comentaris i informacions.

En la mateixa línia que l'anterior, podem recomanar: <https://www.aciprensa.com/>. En ella hi trobaran moltes seccions: del Vaticà i de tot el món, fins

i tot una secció on alerten de fake news (notícies falses). També un es pot subscriure i rebre els butlletins periòdics.

Igualment les pàgines <https://www.infocatolica.com/> i <https://www.religiondigital.org/> van aportant una bona informació diària i contenen igualment la possibilitat de fer una subscripció gratuïta i rebre diàriament els butlletins que envien.

En totes les pàgines recomanades anteriorment hi trobaran una gran varietat d'informacions, unes pàgines són considerades oficials, d'altres tenen una línia més conservadora i també algunes més progressista. Hi ha prou continguts per a poder estar ben informats.

l'entrevista a:

FIDEL AIZPURÚA DONAZAR

Entrevistam al germà caputxí Fidel Aizpurúa Donazar. Aquesta setmana ha ofert unes xerrades d'espiritualitat a Santa Clara sobre el tema **"Aún es tiempo. En busca de caminos nuevos para la fe."**

¿Cuáles son los nuevos caminos para vivir la fe?

-Son aquellos que apuntan a relaciones humanas nuevas, fraternas, igualitarias. "Amaos unos a otros" (Jn 14,34-35). Sobre ese cimientto de una relación nueva se construye la espiritualidad. Si tal cimientto no existe, el edificio de la fe peligra. Por eso son caminos nuevos la opción decidida por la paz, la responsabilidad social, la inclusión, la amabilidad.

¿Cómo buscarlos?

-Necesitamos una nueva antropología y una nueva espiritualidad. Mirar a la persona poniendo la dignidad en el centro; construir la espiritualidad en modos horizontales, ahondando en nuestro ser histórico. Es difícil hacer esta clase de itinerarios en soledad; necesitamos de la comunidad, de una mística común, de un aliento compartido.

¿Cómo vivir la fe en la actualidad?

-Primeramente en una relación de amistad cívica con una mentalidad laica. No "vienen a por nosotros", sino que piensan y viven de otra manera. Es preciso valorar lo que hay en el fondo (respeto, colaboración, amor), aunque no haya conexión religiosa. No se puede ir siempre a remolque y a contrapelo de una sociedad que, nos guste más o menos, es hermana. En segundo lugar es perentorio pensar la fe, reflexionar con audacia, generar pensamiento. Una fe no pensada termina siendo algo vacío, cuando no algo peor. Finalmente, es preciso redescubrir la espiritualidad religiosa, salirse un poco de lo heredado cuando eso se vive de manera rutinaria.

La fe es un don. ¿Es la Cuaresma tiempo propicio para reforzarla?

-La Cuaresma es un tiempo propicio para la fe si se logra vivir como un camino hacia la Pascua, en el anhelo y búsqueda del resucitado. Si la Cuaresma es entendida como un tiempo de "tristeza", ayunos y cosas similares, corre el peligro de no abrimos la puerta del misterio del resucitado. Ya dice el Papa en EG 6 que "hay cristianos cuya opción parece ser la de una Cuaresma sin Pascua". Eso es lo que hay que evitar.

¿Cuál fue el objetivo principal de estas charlas?

-Crear un espacio de reflexión para ahondar en los caminos de la fe con la conciencia de que aún es tiempo bueno si uno se da a la tarea hermosa de vivir la fe con lucidez, deseo y preguntas. Si uno está satisfecho con lo que vive, que siga adelante. Pero si se interroga sobre su propia fe, si quiere elaborar dudas, si desea ahondar en los sueños del Evangelio, quizá le venga bien algo de nuestras reflexiones.

Toni Olives

Agenda

Recés Quaresmal de Vida Creixent

-Arxiprestat de Maó: Dia 14, a les 17 h, al Monestir de les Concepcionistes.

-Arxiprestat de Ciutadella: Dia 15, a les 17 h, a la Parròquia de Sant Rafel.

-Arxiprestat del Centre: Dia 16, a les 16.30 h a la Parròquia de Sant Martí, Es Mercadal.

Trobada de Santuaris a Menorca

Del 16 al 18 de març tindrà lloc a Menorca una trobada de santuaris organitzada pel Secretariat Interdiocesà de Santuaris de Catalunya i les Illes. Als següents actes es convida als fidels que hi vulguin assistir:

Dia 16: A les 19 h Vespres i Missa al Santuari de Maria Auxiliadora.

Dia 17: A les 11.30 h acollida pastoral i, tot seguit, a les 12 h Missa al Santuari de la Mare de Déu del Toro.

Dia 18: A les 12.30 h acollida pastoral i, tot seguit, a les 13 h Missa al Santuari de la Mare de Déu de Gràcia.

Solemnidad de San José

Sábado 19 de marzo Eucaristía, a las 11 h, en la Iglesia de San José de Maó.

Jornada formació del voluntariat de Caritas

Dissabte 19 de març trobada formativa dels voluntaris entre les 10 i les 13.15 h al Centre Catequístic de Sant Miquel (Ciutadella). Tema: "Dret a l'alimentació a Caritas" a càrrec de María Jesús Martínez, de l'equip d'inclusió de Caritas Espanyola.

Dia del Seminari

Diumenge 20 de març Dia del Seminari sota el lema "Sacerdots al servei d'una Església en camí." La col·lecta va destinada al nostre Seminari.

Campanya "Caritas amb Ucraïna"

Caritas ha obert aquests comptes bancaris per ajudar al poble ucraïnès:

Per col·laborar, indica:

"EMERGÈNCIA UCRAÏNA."

•LA CAIXA ES70 2100 0055 51 0103680278

•COLONYA ES05 2056 0012 2710 0338 1611

•BIZUM 00074

Notícies nostres

El do de la vocació cristiana

Recentment hem comptat a Menorca amb la presència de Mons. Javier Vilanova Pellisa, bisbe Auxiliar de Barcelona, el qual va oferir al Seminari Diocesà una conferència als laics sobre el do de la vocació i, a més, va impartir una formació als preveres.

Va insistir en la importància de fomentar una cultura de la vocació, que porti a descobrir la vocació que cadascú té. Tots els cristians vivim una mateixa vocació, que és el seguiment de Déu i, al mateix temps, cada persona sent una crida especial: al sacerdoti, a formar una família cristiana, la vocació laical, la vida consagrada, la vida missionera, etc.

Mons. Javier va ressaltar que totes les vocacions

s'entrellacen, en la diversitat hi ha una unitat i la crida que Déu ens fa és ser testimonis seus enmig del món i a treballar tots en comunió.

Bisbat de Menorca

L'ecologia, un compromís cristià

Fa pocs dies també hem tingut l'oportunitat de reflexionar sobre la relació entre cristianisme i ecologia gràcies a la xerrada que el prevere i doctor en Teologia, Antoni Matabosch i Soler va oferir al Seminari Diocesà. Va destacar que s'està posant de manifest el fracàs de la idea del "progrés indefinit", a partir de la qual la hu-

manitat abuseja dels recursos naturals i finits de la Terra i que, per tant, és necessari canviar el nostre pensament i el nostre estil de vida.

En aquest sentit, el prevere va manifestar que ja des de l'Antic Testament es descriu la importància de tenir cura de la Creació: "La creació és un projecte d'amor de Déu. Tot el creat per Ell té un lligam. Som comunitat entre nosaltres i les coses creades", una qüestió que el Papa Francesc tracta profundament a la seva Encíclica *Laudato si'*.

Què podem fer? Antoni Matabosch va ressaltar algunes actituds essencials: una conversió ecològica profunda tant a nivell personal com en la societat, l'educació ecològica a les escoles, parròquies i en l'àmbit familiar i una nova espiritualitat. Finalment, va explicar que a les diòcesis de Madrid i Barcelona s'han posat en marxa les "ecoparròquies", per a fomentar un estil de vida ecològic.

Bisbat de Menorca

L'oratori a la catequesi: un espai de trobada personal amb Déu

L'oratori és un espai de silenci, pau i pregària, que ens porta a una experiència d'interioritat i de trobada personal amb Déu. Maria José Betí, religiosa de la Consolació, en la jornada de formació catequètica, va animar els catequistes a dedicar un temps de la catequesi a l'oratori, ja que és una proposta ideal perquè els infants, joves i pares meditin amb la pregària personal i visquin una trobada profunda amb Déu.

A més, va explicar-los que a les classes de religió de la Consolació aquests moments de pregària estan tenint una resposta molt positiva per part dels infants, els quals es relacionen amb Jesús mitjançant records, paraules i el simbolisme que troben a l'oratori. La religiosa va destacar que hem de tenir ben presents aquestes paraules de

l'Evangelí: "Deixeu que els infants vinguin a mi; no els impedi, perquè el Regne de Déu és dels qui són com ells". Mt 19,14.

Bisbat de Menorca